

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 9P/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322200488
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6322200488.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno v konaní pred sudkyňou Mgr. Miroslavou Vaňovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého: N. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XX, XXX XX G., v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, toho času zverený do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matky I. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, XXX XX G., dieťa rodičov - matky: S. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G., toho času bytom I. X, XXX XX G. a otca: F. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/XX, XXX XX Brezno, o návrhu matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 03.03.2022, v spojení s jeho doplnením doručeným súdu dňa 24.03.2022, sa matka maloletého domáhala, aby súd zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti. Návrh zdôvodnila tým, že sa o maloletého stará, všetko potrebné mu zabezpečuje. Od augusta 2021 má v nájme 2-izbový byt. Jej vzťah s jej starou matkou sa zlepšil, ona súhlasí so zverením maloletého do starostlivosti jeho matky. Jej stará matka má už 70 rokov a sama už výchovu maloletého nevláda. Keďže maloletý má znaky autizmu, je ochotná s ním absolvovať potrebné vyšetrenia, terapie, liečebné pobyty. Od augusta 2021 s maloletým trávi každý deň, v jej domácnosti má všetko zabezpečené, vybavuje mu vhodnú škôlku. S maloletým navštevuje aj logopédiu, psychiatrickú a psychologickú ambulanciu, centrum včasnej intervencie. Predchádzajúce konflikty so starou matkou ju mrzia, pre konflikty sa ubytovala v hoteli Ďumbier. V hoteli však maloletému vytvorila normálne podmienky. Udanie, že dieťa nechávala samé na izbe je nezmyselné. Tvrdenie jej starej matky, že nadmieru užívala alkohol popiera, lebo pracovala na 4 zmeny. S dieťaťom sa netárala v zmysle vyjadrenia starej matky, ale chodí s ním na výlety. Maloletého nikdy samého nenechala. Uznáva, že sa v minulosti dopustila niekoľkých chýb, ale spraví všetko, aby sa už neopakovali. Otec o maloletého nejaví žiaden záujem. Od 11.03.2022 pracuje v Brusne v Hoteli Poľana ako servírka, jej plat sa od 600 - 800,- Eur mesačne v čistom. Jej výdavky sú nájom 420,- Eur, výživné 30,- Eur, internet, televízia 25,- Eur, stravu si prevažne nosí z práce, takže mesačne ju vyjde cca 50,- Eur, oblečenie pre maloletého kupuje jedenkrát za ročné obdobie, čo vyjde 30 - 50,- Eur, cestovné 30,- Eur, iné (hračky, chodenie do detských centier) 20 - 70,- Eur. Finančne jej pomáha aj rodina. Vzhľadom na uvedené žiadala návrhu vyhovieť, maloletého zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' prispievať na výživu maloletého výživným v sume 100,- Eur mesačne od mesiaca, kedy jej bude dieťa zverené a styk otca s maloletým nežiadala upravovať.

2. Prastará matka maloletého I. K. sa k návrhu vyjadrila v písomnom podaní doručenom súdu dňa 09.05.2022, kde uviedla, že s návrhom na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasí.

Maloletý N. jej bol zverený neodkladným opatrením a následne rozsudkom do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko rodičia mal. dieťaťa nedokázali zabezpečiť jeho starostlivosť a opateru. Aj pokiaľ nemala maloletého zvereného, matke maloletého pomáhala so starostlivosťou. Pracovala a ak matka nemohla alebo zabudla ísť pre maloletého do jasí, alebo škôlky, tak ho vzala a postarala sa o neho. Zvereniu dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti predchádzalo zlyhanie rodičov a krízová situácia, ktorá nastala, keď maloletý zostal bez starostlivosti. Teraz predstavuje pre maloletého istotu a bezpečie. Maloletý je dieťa zo špecifickými potrebami, nenavštevuje MŠ - neprijali ho do MŠ, lebo musí navštevovať špeciálnu triedu, alebo musí byť integrovaný s asistentom. Maloletý si vyžaduje pravidelnú zdravotnú starostlivosť - psychiatra, psychológa a logopéda. Ona maloletému túto starostlivosť zabezpečuje a samozrejme chce, aby rodičia tiež participovali na starostlivosti o dieťa. Otec sa o dieťa nezaujíma a matka, keďže je jej vnučka, má umožnené v plnej miere participovať na starostlivosti o dieťa, pretože to považuje za správne. Je však pravda to, že matka mal. dieťaťa pracuje, nemá partnera, ktorý by jej s výchovou a starostlivosťou o dieťa pomáhal. Aj preto si matka berie maloletého vtedy, ak má voľno, inak je maloletý v jej starostlivosti. Matka si prenajala byt, ale nájom 400,- Eur mesačne zvláda ťažko a ona matke finančne pomáha, orientačne matke maloletého vypomohla sumou cca 1.700,- Eur. Je pravdou, že maloletý potrebuje rôzne terapie, teraz s ním pracujú v centre včasnej intervencie, pomáhajú mu najmä v oblasti rozvoja komunikácie. Jej poskytujú podporu v oblasti poradenstva a podporných služieb. Je nereálne, aby matka zabezpečovala maloletému terapie tak finančne náročné, ako ich uvádza v návrhu. Ona sa teraz chce zamerať na umiestnenie maloletého do MŠ, nakoľko to odporúča ošetrojúci lekár a aj špecialisti, ktorí s maloletým pracujú. Toto je momentálne potrebné pre maloletého a najmä pokojné a stabilné rodinné alebo náhradné prostredie. Rodičov mal. dieťaťa nesúdi, skôr im pomáha a podporuje v tom, aby sa maloletý vrátil k rodičom, ale vie, že v momentálnej situácii, keďže sa otec o maloletého nezaujíma, v silách matky nie je zabezpečenie starostlivosti o maloletého bez jej pomoci a finančnej podpory.

3. Opis návrhu s poučeniami a uznesením, ktorým bol otec maloletého vyzvaný na vyjadrenie sa k podanému návrhu, bol otcovi maloletého doručený náhradným spôsobom (§ 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej v texte len „CSP“/), nakoľko šetrením bolo zistené, že otec maloletého sa na adrese trvalého pobytu evidovaného v Registri obyvateľov SR (I.) nezdržiava a jeho pobyt na území SR súdu ani napriek šetreniu nie je známy.

4. Dňa 04.10.2022 súd konal a rozhodol v neprítomnosti otca maloletého, nakoľko tento sa nachádza na neznámom mieste.

5. Súd na pojednávaní dňa 04.10.2022 vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky maloletého, výsluchom prastarej matky maloletého I. K., oboznámením sa s prednesom kolízneho opatrovníka maloletého, taktiež oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, ako aj s rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/49/2020-64 zo dňa 09.07.2020, uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 9P/28/2020-20 zo dňa 30.10.2020, uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 1P/114/2020-126 zo dňa 21.07.2021 a zistil tento stav.

6. Z výsluchu matky maloletého na pojednávaní súd zistil, že trvá na podanom návrhu a žiada zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti, a to z dôvodu, že sa o maloletého riadne stará, zabezpečuje mu aj stravu, aj bývanie. Nie je s maloletým iba vtedy, keď je v práci a vtedy zabezpečuje starostlivosť o maloletého jeho prastará matka, teda jej stará mama. Túto starostlivosť však jej starká už nevládze zabezpečiť. Chce, aby maloletý žil v normálnej rodine, do budúcnosti plánuje, že si nájde priateľa, ktorý by jej so starostlivosťou o maloletého N. pomohol.

V súčasnosti je zamestnaná na riadny pracovný pomer, pracuje v kúpeľoch v Brusne ako čašníčka. Pracovný pomer má uzavretý na dobu určitú do 08.06.2023. V súčasnosti pracuje, resp. pracovala tak, že pracovala na dlhý a krátky týždeň. Jeden týždeň počas krátkeho týždňa pracovala stredy a štvrtky a počas dlhého týždňa pracovala celý týždeň, okrem stredy a štvrtku. Pracovný čas má 12 hodín. Snažila sa teraz aj u vedúcej vybaviť to, aby mohla chodiť len na 8-hodinový pracovný čas, aby mohla riadne zabezpečovať starostlivosť o maloletého N., avšak chýbajú ľudia a vedúca jej povedala, že jej dá vedieť. Dnes jej mali volať ako bude do budúca mať pracovný čas. Do práce dochádza autom. Jej pracovný čas v súčasnosti je 12 hodín, a to zhruba od 7.00 h. ráno do 19.00 h. večer. Stane sa však, že niekedy musí prísť do práce aj skôr a niekedy sa stane, že musí zostať v práci aj dlhšie. Starostlivosť maloletému teraz zabezpečuje iba vtedy, keď nie je v práci. Čo sa týka starostlivosti, tak nie je problém s prastarou

matkou maloletého sa dohodnúť a prastará matka jej dá maloletého a môže sa o neho starať v čase, keď má v práci voľno.

Maloletý N. od septembra začal navštevovať aj Materskú školu na Mazorníku, je to špeciálna trieda pre autistov. Do škôlky ho v súčasnosti vodí len jeho prastará matka a taktiež pre neho chodí, nakoľko ona tento mesiac mala dosť hektický. Stalo sa ale minulý mesiac v septembri, že bola pre maloletého asi 2-krát, aj maloletého do škôlky zaviezla asi 2-krát za mesiac.

V súčasnosti s jej starou mamou, a teda prastarou matkou maloletého nevychádza veľmi dobre, nakoľko táto nesúhlasí s tým, aby bol maloletý zverený do jej starostlivosti. Ale pokiaľ chce zabezpečiť starostlivosť o maloletého, resp. sa chce o neho starať, tak nie je problém a jej stará mama jej maloletého dá, keď má voľno. V súčasnosti býva v nájomnom byte, jedná sa o dvojizbový byt, ktorý má prenajatý. Za nájom platí 420,- Eur mesačne, v čom sú zahrnuté aj energie. Čo sa týka jej príjmu, v súčasnosti má čistý príjem okolo 700-750,- Eur mesačne. Čo sa týka výdavkov, tak z práce si nosí jedlo, takže dosť veľa ušetrí na tom, že nemusí zakupovať jedlo, na stravu minie mesačne len okolo 20,- Eur. Túto stravu je schopná zabezpečiť z práce aj pre maloletého v čase, keď je u nej. Okrem toho iný príjem už nemá. V prípade, že by maloletý bol zverený do jej osobnej starostlivosti, výživné od otca žiada určiť vo výške 100,- Eur mesačne. V súčasnosti nepožíva vôbec alkohol, už minimálne 2 roky vôbec nepije.

Uviedla, že je pravda, že si zabudla 2-krát mobil a taktiež asi stratila mobil, keď bola na svadbe minulý mesiac. Čo sa týka tej správy od kolízneho opatrovníka, nikdy nepovedala kolíznej opatrovníčke, že by sa vrátila k staršej. Taktiež pokiaľ tam bolo uvádzané, že reagovala podráždená, podľa nej to nebolo až také podráždené. Uviedla, že má inú partiu ľudí a keby aj nemohla ísť napr. pre maloletého do škôlky, tak má kamarátky, ktoré by jej v tomto vedeli pomôcť, takto si navzájom pomáhajú. Teraz ale keď jej maloletý nie je zverený, tak nemôže napr. v škôlke povedať, že pre maloletého príde napr. jej kamarátka, keď sa jej nebude dať ísť pre maloletého do škôlky. Taktiež čo sa týka tej správy od kolízneho opatrovníka, tak uviedla, že vždy mala v byte upratané, aj vtedy, keď boli šetriť pomery, vtedy bolo teplo a v byte bolo teplo, ale vetralo sa. Je pravdou, že začiatkom septembra bola na svadbe a taktiež je pravda, že si tam trochu vypila. O maloletého sa ale chce postarať, má snahu sa o neho starať a taktiež aj bude s ním chodiť na vyšetrenia.

7. Z výsluchu prastarej matky maloletého I. K. na pojednávaní súd zistil, že s návrhom na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasí, a to aj z dôvodu, že si myslí, že matka nie je dostatočne zodpovedná na to, aby mohla prevziať starostlivosť o maloletého. Napríklad minulý mesiac matka bola maloletého prevziať a zaviesť do škôlky len zhruba 2-krát, avšak mala voľno viackrát. Taktiež zhruba predminulý týždeň matku telefonicky žiadala, či by nemohla ísť pre maloletého, ale vtedy jej matka povedala do telefónu, že aj ona má svoj život a svoje povinnosti. Taktiež minulý mesiac matka nevidela maloletého N. zhruba 9 dní, pričom v práci bola iba 2 a pol dňa. Taktiež sa stalo, že za mesiac stratila matka telefón 3-krát, ona sa matke taktiež pokúšala dovolať a nedovolala sa jej. Z tohto dôvodu má aj strach o maloletého, lebo čo možno čakať od človeka, ktorý 3-krát za mesiac stratí telefón. Taktiež minulý týždeň bola s maloletým na vyšetrení v Poltári, za toto vyšetrenie musela zaplatiť 65,- Eur a zároveň ešte to boli výdavky na benzín. Myslí si, že aj finančne by matka takúto starostlivosť o maloletého nezvládla. Je pravdou, že keď bolo treba ísť na kontrolu s maloletým do Banskej Bystrice, tak išla s maloletým aj matka. Maloletý navštevuje viaceré ambulancie, a to neurologickú v Banskej Bystrici, logopédiu v Brezne. Boli aj na kontrole na ušnom a taktiež navštevoval aj psychiatrickú ambulanciu v Banskej Bystrici u S. V., avšak táto išla do dôchodku a zatiaľ psychiatriu nemá vybavenú. Zároveň minulý mesiac boli na vyšetrení v Poltári za účelom stanovenia diagnózy maloletého, nakoľko táto mu doteraz nebola stanovená, kde s ním robili vyšetrenia, natáčali ho na video, avšak ešte zatiaľ táto diagnóza nebola stanovená a opätovne ide na vyšetrenie do Poltára s maloletým 25.10.2022. V súčasnosti maloletý neužíva žiadne lieky, užíva len sirup na pamäť. Od septembra 2022 maloletý navštevuje materskú školu, špeciálnu triedu pre autistov. Do škôlky aj zo škôlky maloletého vodí ona. Za minulý mesiac matka išla pre maloletého, resp. zaviezla ho do škôlky 2-krát. Poplatok za škôlku je mesačne 30,- Eur, okrem toho sú tam aj ďalšie výdavky, napr. včera jej prišlo, že má zaplatiť 16,- Eur. Toto všetko si myslí, že by matka finančne nezvládla aj čo sa týka chodenia po lekároch. S maloletým je potrebné chodiť 1-krát mesačne na logopédiu a zhruba 1-krát za 3 mesiace s ním chodí na kontroly do Banskej Bystrice, chodia autobusom. Otec sa o maloletého vôbec nezaujíma, odkedy je maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti, otec sa o maloletého nezaujímal ani raz, v podstate nevie ani, kde sa nachádza. Čo sa týka matky, má záujem na tom, aby matka participovala na starostlivosti a môže sa stretávať s maloletým v čase, keď má voľno, avšak veľakrát sa stalo, že aj keď matka mala voľno, tak mala iné záujmy a nie starostlivosť o maloletého. V súčasnosti už s maloletým do centra včasnej prevencie do Misericordie nechodí, teraz už navštevuje materskú školu. Maloletý doteraz nerozpráva. S maloletým býva v byte, ktorého je vlastníčkou. Tiež uviedla, že veľa krát sa stalo, aj keď

maloletý chodil ešte do jaslí, ona vtedy ešte pracovala v Nemocnici v Brezne a veľakrát jej matka dieťaťa povedala, že príde prevziať maloletého N. do jaslí jej kamarátka, nikto však neprišiel, a preto jej z jaslí volali, aby prišla pre maloletého, že nikto pre neho neprišiel.

8. Kolízny opatrovník maloletého na pojednávaní uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomne podanej správy o šetrení pomerov. Aj napriek tomu, že táto správa je zo staršieho dátumu, veľa vecí sa od toho času nezmenilo, naďalej nesúhlasí s návrhom matky a so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti, a to z dôvodu, že matka naďalej nemá stabilnú prácu, nemá čas, aby sa maloletému mohla venovať tak, ako náhradný rodič. Nateraz prastará matka aj na svoj vek zvláda starostlivosť o maloletého. Na základe toho nesúhlasí s návrhom matky, nakoľko náhradná osobná starostlivosť toho času plní účel.

9. Maloletý je narodený mimo manželstva. Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 8P/49/2020-64 zo dňa 09.07.2020, právoplatným dňa 07.08.2020, upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, otec maloletého bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 100,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2020 vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky maloletého a styk otca s maloletým bol ponechaný na dohodu rodičov.

Okresný súd Brezno uznesením č.k. 9P/28/2020-20 zo dňa 30.10.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým odovzdal maloletého do osobnej starostlivosti I. K., nar. XX.XX.XXXX a obidvom rodičom uložil povinnosť platiť na maloletého výživné počnúc dňom doručenia uznesenia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.01.2021 a vykonateľné je 30.10.2020. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bolo, že matka maloletého nemala vytvorené žiadne bytové podmienky, viedla túlavý spôsob života, boli ohrozené vývinové potreby maloletého z hľadiska jeho zdravotného stavu (laxný prístup matky k lekárskej starostlivosti, ktorá mala byť maloletému poskytovaná) i sociálneho vývoja (vo veku 2,5 roka ešte nerozprával); matka svoje povinnosti rodiča nevládala, dôsledky svojho konania, resp. nekonania si neuvedomovala; otec maloletého o jeho výchovu nejavil záujem, plnil si len súdom uloženú výživovaciu povinnosť; aj keď mala matka vytvorené podmienky v domácnosti svojej starej matky, ktorá jej aj pomáhala so starostlivosťou, odišla aj s dieťaťom a viedla túlavý spôsob života, ktorý bol rizikový a nevhodný pre maloletého, najmä vo vzťahu k jeho nízkemu veku; navyše existovalo dôvodné podozrenie, že matka vo zvýšenej miere požívala alkoholické nápoje.

Uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 1P/114/2020-126 zo dňa 21.07.2021, právoplatným dňa 24.08.2021, bol maloletý N. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti I. K., ktorá je oprávnená a povinná zabezpečovať starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého, zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach, s tým, že otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu výživným vo výške 100,- Eur mesačne a matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30,- Eur mesačne. Súd v tom čase pri rozhodovaní vychádzal z toho, že rodičia starostlivosť o maloletého v tom čase nezabezpečovali, otec sa o maloletého nezaujímal a matka starostlivosť zanedbávala; matka v tom čase s návrhom súhlasila. Matka maloletého bývala v G. v prenajatom byte s priateľom, bola zamestnaná ako asistent predaja v čistom mesačným príjmom 700,- Eur, časom sa matka plánovala vrátiť do G. a prevziať starostlivosť o maloletého.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka maloletého - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 19.05.2022 súd zistil, že úrad vykonal sociálne zisťovanie pomerov v domácnosti matky maloletého dieťaťa ako aj v náhradnom rodinnom prostredí maloletého dieťaťa v domácnosti prastarej matky dieťaťa, ktorej bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti

Matka maloletého dieťaťa býva na adrese G., I. X v podnájme v dvojizbovom byte. Vlastníkom bytu je pán M. E.. Domácnosť je zariadená vkusným nábytkom a elektrospotrebičmi rôzneho druhu. Hygiena domácnosti je na nižšej úrovni a to z dôvodu, že matka v byte chová mačku. Domácnosť je slabo vetraná, šíri sa v nej zápach. Maloleté dieťa má v domácnosti matky vytvorené primerané podmienky pre spánok, odpočinok, stravovanie aj hru, má k dispozícii aj množstvo hračiek. Náklady na bývanie matka uvádza 420,- Eur mesačne nájom spolu s energiami.

Matka je zamestnaná na dohodu ako čašníčka, Hotel Poľana v Brusne. Pracuje krátky a dlhý týždeň. Jeden týždeň pracuje v utorok a štvrtok a druhý týždeň v pondelok, stredu, piatok, sobotu a nedeľu. Pracuje asi mesiac a pol. Mesačný príjem uvádza 600 - 800,- Eur. Dochádza do práce autom, na jeden deň hradí za cestu 2,- Eur. Stravu má v práci zadarmo. Matka má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou. Je zdravá, nelieči sa na žiadne chronické ochorenie.

Z rozhovoru s matkou maloletého dieťaťa vyplýva, že trvá na podanom návrhu a chce, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodňuje

tým, že ona sa vie o maloleté dieťa postarať a nie je dôvod, aby bol v starostlivosti jej starej matky. Na otázku odkedy býva v podnájme uviedla, že od augusta 2021. Bývala tu spolu s priateľom, ale už sa rozišli. Na otázku ako zvládala platiť nájomné, keď pracuje krátky čas reagovala podráždene, že ona pracovala vždy. Uviedla, že t.č. je s maloletým skoro každý deň. Keď má voľno v práci, tak si maloletého N. berie k sebe a keď pracuje, tak sa takmer každý deň večer zastaví pri starej matke, aby bola chvíľu so N.. So starou mamou nemá teraz ideálny vzťah, lebo starká nesúhlasí s tým, aby bola náhradná starostlivosť zrušená. Na otázku kto bude maloletému dieťaťu zabezpečovať starostlivosť v čase, keď bude v práci uviedla, že to bude tak ako doteraz, maloletý bude pri jej starej mame. Matka tiež uviedla, že stará matka jej nedôveruje a tvrdí, že ju nepresvedčila o tom, že je zodpovedná k starostlivosti o N.. Na otázku ako bude riešiť situáciu vtedy, ak príde o prácu, keďže nemá trvalý pracovný pomer a pracuje len na opakované dohody, matka uviedla, že tak si bude hľadať nový podnájom a novú prácu, prípadne sa nasťahuje ku starej mame. Na otázku, či nepožíva alkohol, reagovala podráždene a uviedla, že nevie odkiaľ má také informácie, ona nikdy nemala problém s alkoholom a všetko čo sa o nej uvádzalo, bolo zveličené. Ona sa o maloletého riadne starala a čo mala robiť, keď ostala bez strechy nad hlavou, tak bývala v hoteloch a nič z toho nie je pravda a nebol dôvod na zverenie N. jej starej matke.

Sociálnym zisťovaním v náhradnom rodinnom prostredí maloletého dieťaťa bolo zistené, že bytové pomery prastarej matky sú nezmenené. S maloletým dieťaťom býva na uvedenej adrese G., H. XX v dvojizbovom byte, ktorého je vlastníčkou. Byt je útulne a vkusne zariadený. Hygiena domácnosti je udržiavaná na vysokej úrovni. Maloleté dieťa má v náhradnom rodinnom prostredí vytvorené podmienky pre pokojný spánok, odpočinok, stravovanie aj hru na veľmi dobrej úrovni.

Prastará matka dieťaťa je starobná dôchodkyňa, starobný dôchodok poberá vo výške 567,- Eur. Úradom práce jej je vyplácaný rodičovský príspevok v sume 280,22 Eur, prídavok na maloleté dieťa v sume 25,88 Eur a maloletému dieťaťu je vyplácaný opakovaný príspevok pri náhradnej osobnej starostlivosti v sume 199,20 Eur. Maloleté dieťa je v celodennej starostlivosti náhradného rodiča. Matka maloleté dieťa kontaktuje pravidelne, v čase, keď má voľno, berie si maloleté dieťa do svojej domácnosti.

Z rozhovoru s náhradným rodičom vyplýva, že s návrhom matky o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasí, a to z dôvodu, že má obavu opakovania sa situácie, kedy maloletý ostane bez zabezpečenej starostlivosti. Matka maloletého dieťaťa síce prejavuje o dieťa záujem a venuje sa dieťaťu, keď má voľno, ale samostatne nedokáže dieťaťu zabezpečiť adekvátnu starostlivosť. Pracuje v Brusne a väčšinu času trávi v práci, pritom je stále spoľahnutá, že o dieťa je dobre postarané. Takto to plánuje aj v prípade, že by jej bolo dieťa zverené. Zamestnanie matky prastará matka považuje za nestabilné, prácu stále mení a je to vždy len na dohodu. Uvádza tiež, že matka dieťaťa má stále finančné problémy a spolieha sa na pomoc od nej. Takto matke požičala na zaplatenie podnájmu už asi sumu 1.700,- Eur. Matke dieťaťa finančne pomáha aj na zabezpečenie potrieb, keď je N. u nej. Prastará matka dieťaťa oceňuje snahu matky a pozoruje, že N. je s mamou rád, ale nie je presvedčená, či starostlivosť matky je pre dieťa vhodnou starostlivosťou. Matka s dieťaťom chodí s kamarátmi po opekačkách a rôznych stretnutiach a maloletému sa treba stále venovať, preto N. nerešpektuje svoju matku tak ako rešpektuje ju. Od matky sa maloleté dieťa vracia v poriadku, nezbadala, že by bol zanedbaný. Prastará matka tiež uvádza, že matka dieťaťa jej vyčíta, že jej ukradla dieťa a navymýšľala si o nej nepravdivé veci. Takto sa ju snaží presvedčiť, že ona je najvhodnejšia pre zabezpečovanie starostlivosti, aj keď si je vedomá toho, že starostlivosť o dieťa bude naďalej zabezpečovaná tak ako doteraz, že matka si dieťa vezme len vtedy, keď jej to bude vyhovovať. V závere náhradná matka uviedla, že maloletý N. je už u nej zvyknutý a nemá s ním žiadne problémy. Maloleté dieťa je spokojné a rešpektuje ju, čo je dôsledkom toho, že sa mu neustále venuje a rešpektuje jeho potreby. Matka maloletého dieťaťa by nezvládla zabezpečiť aj zvýšenú zdravotnú starostlivosť, ktorá je nákladná finančne, vzhľadom na to, že na vyšetrenia je potrebné cestovať do Banskej Bystrice. Všetky jej tvrdenia v návrhu, ako bude maloletému dieťaťu všetko zabezpečovať sú len ilúziou matky a neuvedomuje si, že to nezvládne, keďže je stále závislá od jej finančnej pomoci. Otec sa o maloleté dieťa nezaujíma a žiadnym spôsobom dieťa nekontaktuje. O tom kde sa otec nachádza, náhradná matka nemá žiadne vedomosti. Na otca maloletého dieťaťa nemá žiadny kontakt.

Rozhovor s maloletým dieťaťom nebolo možné vykonať, nakoľko maloleté dieťa nerozpráva. Pozorovaním maloletého dieťaťa, jeho správania sa maloleté dieťa počas sociálneho zisťovania javilo nepokojné. Maloletý nerešpektoval matku a matka zjavne nezvláda správanie dieťaťa. Reagovala síce pokojne, ale bez prejavu akýchkoľvek emócií k dieťaťu a nedokázala upútať pozornosť dieťaťa. Maloletý behal, vybehol na schodište a matka mala problém zvládnuť správanie dieťaťa.

Počas sociálneho zisťovania v náhradnom rodinnom prostredí sa maloleté dieťa javilo spokojné a jeho správanie bolo úplne odlišné od správania v prítomnosti matky. Maloletý sa pokojne hral, rešpektoval usmernenia prastarej matky, nemal potrebu behať. Z pozorovania správania a prežívania maloletého

dieťaťa je zrejmé, že maloleté dieťa má v domácnosti prastarej matky napĺňané základné potreby bezpečia a istoty. Prostredie je pre maloleté dieťa stabilné. Dieťa sa v prítomnosti náhradného rodiča cíti isté a spokojné.

Zdravotnú starostlivosť maloletému dieťaťu poskytuje detská lekárka S. G.. Maloletý navštevuje aj odborné ambulancie, psychiatrickú, psychologickú a neurologickú v Banskej Bystrici. Tieto vyšetrenia s maloletým dieťaťom absolvuje prastará matka. Matka s dieťaťom bola na poslednej návšteve u logopéda a na ďalšie vyšetrenie dieťa objednala tak, aby mala v práci voľno. Prastará matka s dieťaťom navštevuje tiež n.o. Misericordia, kde sa dieťaťu venuje špeciálny pedagóg. Prastará matka uvádza, že maloletému dieťaťu odborní lekári odporúčajú socializáciu a zaradenie do procesu predškolského zariadenia. Žiadne zariadenie však maloleté dieťa nechce prijať a po podaní prihlášky je jej oznámené, že dieťa nemôžu prijať.

Z dôvodu získania stanoviska k riešeniu situácie maloletého dieťaťa v prípade zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti požiadal oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately riaditeľku n.o. Misericordia, v ktorej sú maloletému dieťaťu a rodine poskytované služby včasnej intervencie. Riaditeľka organizácie, JUDr. Štulrajterová v telefonickom rozhovore uviedla, že matka dieťaťa nie je pripravená a schopná riešiť praktické veci pri zabezpečovaní starostlivosti o maloleté dieťa ako je škôlka a tiež finančné zabezpečenie rodiny. Matka síce pracuje, ale je závislá na finančnej pomoci prastarej matky. Matke sa snažili vysvetliť, že maloleté dieťa má špecifické potreby a nutnosť zváženia, či je toto správny čas na zmenu výchovného prostredia, keď sama nevláda finančnú situáciu a po zrušení náhradnej starostlivosti jej prastará matka nemusí na nič prispievať. Matka si tieto skutočnosti nedala vysvetliť. JUDr. Štulrajterová tiež uviedla, že vzhľadom na obmedzenú komunikáciu maloletého dieťaťa a všetky obmedzenia vyplývajúce zo zdravotného stavu, matka nemá kapacitu na napĺňanie špecifických potrieb dieťaťa a zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nie je v záujme maloletého dieťaťa.

Pri prehodení situácie dieťaťa a rodiny v oblasti sociálnych a ekonomických podmienok je rodina bez ohrozenia. Maloleté dieťa má v náhradnom rodinnom prostredí vytvorené podmienky pre pokojný spánok, odpočinok, hru, stravovanie na veľmi dobrej úrovni. Finančný príjem rodiny je pravidelný a dostačujúci na pokrytie všetkých potrieb rodiny. Náhradnému rodičovi je vyplácaný rodičovský príspevok, prídavok na maloleté dieťa a tiež maloletému dieťaťu opakovaný príspevok pri náhradnej osobnej starostlivosti. Náhradný rodič je poberateľom starobného dôchodku. Starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje prastará matka, ktorej je zverený do náhradnej starostlivosti. Matka o maloleté dieťa prejavuje záujem a zabezpečuje starostlivosť v čase voľna v práci. Vo vývinovej oblasti je istá miera ohrozenia. Maloleté dieťa je v celodennej starostlivosti náhradného rodiča, nenavštevuje predškolské zariadenie z dôvodu, že žiadne predškolské zariadenie neumožňuje prijatie dieťaťa do starostlivosti. V oblasti zdravia je rovnako identifikované ohrozenie. Maloleté dieťa nie je diagnostikované, ide však o podozrenie autizmu. Zvýšená zdravotná starostlivosť a odborná pomoc je maloletému zabezpečovaná na dobrej úrovni. Prastará matka rešpektuje potreby maloletého dieťaťa vyplývajúce z jeho zdravotného stavu a zabezpečuje maloletému dieťaťu pravidelné kontrolné vyšetrenia na odborných ambulanciách. Maloleté dieťa nerozpráva, nie je možná komunikácia s dieťaťom. Celková atmosféra v náhradnom rodinnom prostredí sa javí harmonická, pokojná. V oblasti komunikácie a vzťahov nebolo zistené žiadne ohrozenie. Náhradný rodič umožňuje matke dieťaťa pravidelne sa s dieťaťom kontaktovať a stýkať a podieľať sa na starostlivosti o dieťa. Otec sa o maloleté dieťa nezaujíma. V oblasti starostlivosti náhradného rodiča nebolo zistené žiadne ohrozenie. Náhradné rodinné prostredie je pre maloleté dieťa bezpečné, stabilné a dostatočne podnetné.

Po prehodení situácie maloletého dieťaťa zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti, na základe sociálneho zisťovania a rozhovoru s náhradnou matkou je u maloletého dieťaťa naďalej ponechaná nízka miera ohrozenia. Ohrozenie maloletého dieťaťa vyplýva z jeho nepriaznivého zdravotného stavu, ktorý si vyžaduje zvýšenú starostlivosť a tiež z nepravidelného napĺňania emocionálnych potrieb dieťaťa biologickými rodičmi. Matka dieťaťa síce prejavuje záujem o maloleté dieťa a tiež záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o dieťa, ale jej záujem nie je stabilný. Otec sa o maloleté dieťa nezaujíma.

Náhradná osobná starostlivosť plní svoj účel a jej zrušenie nie je t.č. v záujme maloletého dieťaťa. Vzhľadom na to, že maloleté dieťa si vyžaduje zvýšenú starostlivosť, matka nedokáže starostlivosť dieťaťu zabezpečiť na takej úrovni ako náhradný rodič.

V závere správy kolízny opatrovník maloletého uviedol, že s návrhom matky o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie do jej osobnej starostlivosti nesúhlasí a považuje ho za neodôvodnený. Zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nie je t.č. v záujme maloletého dieťaťa. Navrhuje, aby súd návrh matky zamietol v plnom rozsahu.

11. Z potvrdenia spoločnosti KB SPA, s.r.o., Kúpeľná 1/2, Brusno zo dňa 12.09.2022 ako zamestnávateľa matky maloletého súd zistil, že matka maloletého je zamestnaná v ich spoločnosti od 01.05.2022 (riadny pracovný pomer na dobu určitú do 30.04.2023), predtým bola matka maloletého zamestnaná v ich spoločnosti na riadny pracovný pomer aj v období od 09.08.2021 do 08.11.2021. Zároveň má matka maloletého uzavretú s ich spoločnosťou aj dohodu o vykonaní práce (od 11.03.2022 do 31.12.2022). Za mesiac marec 2022 matka maloletého dosiahla čistú mzdu 493,06 Eur, za mesiac apríl 2022 dosiahla čistú mzdu 494,47 Eur, za mesiac máj 2022 dosiahla čistú mzdu 816,10 Eur, za mesiac jún 2022 dosiahla čistú mzdu 695,40 Eur a za mesiac júl 2022 dosiahla čistú mzdu 729,63 Eur.

12. Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 27.04.2022 a zo dňa 08.09.2022 súd zistil, že rodičia maloletého nie sú vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie sú príjemcami pomoci v hmotnej núdzi, ani príjemcami štátnych sociálnych dávok ani iných príspevkov.

13. Zo správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Brezno zo dňa 07.09.2022 súd zistil, že otec maloletého daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie rokov 2020 a 2021 ku dňu 07.09.2022 nepodal.

14. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica zo dňa 26.09.2022 súd zistil, že otec maloletého nie je poberateľom dôchodkových dávok a ani dávky v nezamestnanosti.

15. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na prastarú matku maloletého I. K. súd zistil, že táto poberá starobný a vdovský dôchodok vo výške 567,70 Eur mesačne.

16. Prastará matka maloletého doložila v priebehu konania správu zo psychologického vyšetrenia maloletého N., ktoré sa uskutočnilo dňa 22.07.2022 v Detskej Fakultnej nemocnici s poliklinikou Banská Bystrica, v ambulancii klinickej psychológie S. Q. H., klinickej psychologičky, z ktorej vyplývajú k maloletému závery: Deprivačný syndróm s mieliopathiou, narušený vývin reči, rysy PAS prítomné syndromologicky, MR. Ako diagnóza bola stanovená porucha psychického vývinu, bližšie neurčená, mierna duševná zaostalosť bez poruchy správania alebo s minimálnou poruchou správania, vývinová porucha reči a jazyka, bližšie neurčená.

17. Prastará matka maloletého tiež doložila v priebehu konania správu z logopedického vyšetrenia maloletého N., ktoré sa uskutočnilo dňa 27.09.2022 v NsP Brezno, v ambulancii klinickej logopédie K. Y. O., klinickej logopedičky, z ktorej vyplývajú k maloletému závery: narušený vývin reči, porucha pozornosti. Z priebehu vyšetrenia vyplýva, že do ambulancie prichádza maloletý v sprievode s prastarou matkou, kontakt neprimeraný. Dieťa nekomunikuje, u dieťaťa sú výrazné deficit v sociálnej interakcii.

18. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť.

19. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (náhradná osobná starostlivosť).

20. Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 47 ods. 1 písm. d) a e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká
d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

22. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

23. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že dôvod pre zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nie je daný. Pokiaľ bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matky, bolo tak z dôvodu, že rodičia starostlivosť o maloletého nezabezpečovali, otec sa o maloletého nezaujímal a matka starostlivosť o maloletého zanedbávala. Dôvodom pre nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti bolo teda zlyhanie rodičov v otázke starostlivosti o maloletého. V súčasnosti matka maloletého býva sama v podnájme v 2-izbovom byte v G., je zamestnaná ako čašníčka v hoteli v Brusne, pracuje krátky a dlhý týždeň, má 12-hodinový pracovný čas od 7.00 hod. do 19.00 hod., pričom sama uviedla, že sa stane, že niekedy musí prísť do práce aj skôr a niekedy musí zostať v práci aj dlhšie. Matka maloletého v súčasnosti síce prejavuje záujem o maloleté dieťa a tiež záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o dieťa a venuje sa dieťaťu, keď má v práci voľno, tento jej záujem však nie je stabilný. Hoci maloleté dieťa v súčasnosti už navštevuje materskú školu, súd je toho názoru, že nateraz matka samostatne nedokáže maloletému zabezpečovať adekvátnu starostlivosť, keďže pracuje v Brusne a väčšinu času trávi v práci, nemá partnera, ktorý by jej so starostlivosťou o dieťa pomáhal, pritom je stále spofahnutá, že o maloletého je u prastarej matky dobre postarané. Nateraz matka nedáva záruku, že by sa situácia zmenila v prípade, že by jej bolo dieťa zverené do starostlivosti a že by starostlivosť o maloletého nebola naďalej zabezpečovaná tak ako doteraz, že si matka vezme dieťa len vtedy, keď jej to bude vyhovovať. Súd tiež poukazuje na vyjadrenie riaditeľky n.o. Misericordia, v ktorej boli maloletému a rodine poskytované služby včasnej intervencie, že matka maloletého nie je pripravená a schopná riešiť praktické veci pri zabezpečovaní starostlivosti o dieťa, ako je škôlka a tiež finančné zabezpečenie rodiny. Matka síce pracuje, ale je závislá na finančnej pomoci prastarej matky. Navyše súd poukazuje aj na to, že maloletý má vzhľadom na jeho zdravotný stav špecifické potreby a vzhľadom na obmedzenú komunikáciu dieťaťa a všetky obmedzenia vyplývajúce zo zdravotného stavu matka nemá kapacitu na napĺňanie špecifických potrieb dieťaťa. S prihliadnutím na uvedené má súd naďalej zato, že matka maloletého nedokáže zabezpečiť v súčasnosti starostlivosť o dieťa na takej úrovni ako náhradný rodič vzhľadom na to, že maloletý si s prihliadnutím na jeho zdravotný stav vyžaduje zvýšenú starostlivosť. Otec sa o maloleté dieťa naďalej vôbec nezaujíma a žiadnym spôsobom dieťa nekontaktuje.

24. Z uvedených dôvodov má súd zato, že dôvody, ktoré viedli k zvereniu maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matky naďalej trvajú, náhradná osobná starostlivosť plní svoj účel a jej zrušenie nie je toho času v záujme maloletého dieťaťa. Prastará matka nateraz aj na svoj vek zvláda starostlivosť o maloletého a v starostlivosti prastarej matky o maloletého žiadne nedostatky zistené neboli. Prastará matka umožňuje matke dieťaťa pravidelne sa s dieťaťom kontaktovať a podieľať sa na starostlivosti o dieťa zakaždým, keď o to matka prejaví záujem.

25. Z uvedených dôvodov súd návrh matky ako nedôvodný zamietol, nakoľko zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nie je toho času v záujme maloletého dieťaťa.

26. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon

na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V súlade s § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.